

The Art of Dance in a Digital World / Arta dansului într-o eră digitală

Vasiana-Augusta SĂLĂJAN-MORAR

High School of Choreography and Theatrical Art "Octavian Stroia" Cluj-Napoca /
Liceul de Coregrafie și Artă Dramatică „Octavian Stroia” Cluj-Napoca
svasiana@yahoo.com

ABSTRACT

In the last decades, the influence of digital technology has affected almost all aspects of our lives, including the enchanting world of dance. Nowadays, due to Internet resources, dance is broadcast faster than ever. As for instance, more rapidly than in the late 16th century, when Italian ballet masters gained access to the French Court, or when the Russian ballet was dispersed after Diaghilev's death in 1929. Moreover, with a single click, everyone has the possibility to access more than 900.000 dance videos, being able to view a performance or dance tutorial whenever it is desired. Art renews itself when it manages to integrate in the present, and digital technology has embraced the art of dance, giving birth to new interdisciplinary approaches. This paper surveys the use of technology regarding dance education and performance on the screen and analyses in what manner the development of digital machineries is supporting innovation in dance.

Keywords

Digital technology, dance education, dance on the screen, syncretism, the future of dance.

INTRODUCTION

Modern times are defined through speedy transformations, therefore human beings must possess a developed sense of adaptation, as well as plenty of creativity. Because of the spectacular evolution of the digital technology, teaching and performing dance also encountered changes. Dance pedagogues and researchers use videos to record and interpret performances. This fact coincides with the first relatedness between dance and technology (Birringer, 2002). Calvert, Wilke, Ryman, and Fox (2005) stated that dance could be the only one discipline that was late to embrace technology, the causes of this issue being the following: the reluctant attitude of dancers and dance choreographers towards technology *per se* (because of their desire to keep a pure and unaltered kinaesthetic experience) and the low marketability of dancing (which generated a delay in technological applications of this branch). Choreographers and researchers in teaching and composition have applied Digital technology since 1968 (Cunningham, 1968; Leijen, Lam, Wildschut, Simons, and Admiraal, 2009; Cherry, Fournier, and Stevens, 2003) and these days, multimedia applications are constantly evolving. For example, the Association for Dance Performances Telematics uses the internet for blending choreographic drawing and virtual environments.

REZUMAT

În ultimele decenii, dezvoltarea perpetuă a tehnologiei digitale a influențat majoritatea aspectelor din viața noastră, inclusiv universul feeric al dansului. În prezent, datorită resurselor internetului, dansul este difuzat în întreaga lume într-un timp mai alert ca niciodată. Spre exemplu, mult mai rapid decât la finele secolului al XVI-lea, când maeștrii de balet italieni au pătruns la Curtea Franceză, sau în momentul în care Baletele Ruse s-au dispersat, după moartea lui Diaghilev din 1929. Mai mult decât atât, cu ajutorul unui singur click, societatea actuală are posibilitatea de a accesa peste 900.000 videoclipuri de dans, având prilejul de a privi spectacole sau tutoriale de dans oricând este nevoie. Arta se reinventează în momentul în care reușește să se integreze în prezent, iar fuziunea dintre digitalizare și dans a determinat crearea unor noi abordări interdisciplinare. Lucrarea de față urmărește modul în care educația dansului și spectacolele coregrafice permit utilizarea tehnologiei digitale, analizând, în același timp, maniera în care dezvoltarea digitalizării susține inovarea în dans.

Cuvinte cheie

Tehnologie digitală, educația dansului, cine-dans, sincretism, viitorul dansului.

INTRODUCERE

Timpurile moderne sunt definite prin schimbări rapide, fapt pentru care ființele umane trebuie să posede un simț dezvoltat de adaptare și multă creativitate. Datorită evoluției spectaculoase a tehnologiei digitale, predarea și interpretarea dansului au întâmpinat provocări. Pedagogii și cercetătorii de dans folosesc tehnica video pentru a înregistra și interpreta spectacole. Acest fapt coincide cu prima legătură dintre dans și tehnologie (Birringer, 2002). Calvert, Wilke, Ryman și Fox (2005) au afirmat că dansul ar putea fi singura disciplină care a întârziat să integreze tehnologia în practica sa, motivele acestei situații fiind următoarele: atitudinea reticentă a dansatorilor și coregrafilor față de demersurile tehnologice (din cauza dorinței lor de a menține o experiență kinestezică pură și nealterată) și comercializarea scăzută a artei dansului (care a generat o întârziere în ceea ce privește aplicațiile tehnologice în dans). Coregrafii și cercetătorii în predare și compoziție au aplicat tehnologia încă din anul 1968 (Cunningham, 1968; Leijen, Lam, Wildschut, Simons și Admiraal, 2009; Cherry, Fournier și Stevens, 2003), iar în zilele noastre, aplicațiile multimedia sunt în continuă evoluție. De exemplu, Asociația pentru Spectacole de Dans Telematica folosește internetul pentru a contopi desene coregrafice cu medii virtuale.

Content sharing platforms represent one of the most frequently accessed sources of information and entertainment. It is noteworthy to specify that performances uploaded on such platforms are no longer ephemeral. The ranges of movements, which explore a wide palette of emotions and sensations, attract a great number of dance lovers in the online environment. Needles to mention that web users have the possibility to discover a manifold of dance films and videos in a glimpse. One of the most delightful gifts the art of dance can offer humankind is the use of a universal language in its communication to audiences. Gracefulness has travelled the world more promptly than ever because of the use of digital devices. The future of dance therefore encourages interdisciplinary approaches, enlargement of audiences, and inventiveness.

THE FUSION BETWEEN DANCE EDUCATION AND DIGITAL TECHNOLOGY

New times generate new methodologies designed in a way in which art would continue to thrive and flourish at its highest. The relationship established between art and digital technology plays a major role for future artists. The participants of this sphere should embrace the blending between the usage of clever devices (i. e. computer, iPad, mobile phone) and the traditional form of teaching dance: "The introduction of computers in the Art education should not replace current methodologies, but should be an extension of the creative process employed in any valid Art instruction" (McCulloch, 1984, 46). In the eyes of Madejda Stanley (1993), technology has the ability to facilitate the artistic and creative activity. Stanley stated: "for Art education, it implies a total rethinking of how we deliver instructions [...] in the content of the Art curriculum at every level" (Stanley, 1993, 12). Therefore, through digital devices, dance pedagogues could reshape the traditional perspective of teaching art, presenting it in a more attractive manner.

Nowadays, interactive multimedia has developed such a significant ascent, that it has become one of the most complex applications for the teaching of dance. CD-ROMs or USB flash drives can be used for dance and improvisation classes (Forsythe, 2003), for demonstration, optimal preservation of materials and access to some of the most notable choreographers and their productions (Strandberg, 1994), for the teaching of dance notation (Marion, and Smith, 1999) and for any other artistic aspect which manages to integrate new technology in it. A suitable example could be the introduction of mobile phones, Mini-Netbooks or other handheld devices in dance classes for educational purposes. At the end of each class, dance teachers could suggest to their students to watch dance videos containing the elements or the technique they have learned that day. Thusly, newly achieved skills and information would become much better understood and assimilated. Also, perhaps in repertoire or improvisation classes, with the teacher's consent, students might position their mobile phone so as to film their performance. While surveying their performance, students are converting into autodidacts, so they would certainly enjoy using their mobile phones for this purpose. The fusion of Dance and

Platformele de conținut media reprezintă una dintre cele mai accesate surse de informare și divertisment. Este remarcat faptul că spectacolele încărcate pe astfel de platforme nu mai sunt efemere. Multitudinea de mișcări, care explorează o paletă largă de emoții și senzații, atrag un număr mare de iubitori de dans în mediul online. Inutil de adăugat faptul că utilizatorii web au posibilitatea de a descoperi o varietate de videoclipuri și cine-coregrafii într-o clipă. Unul dintre cele mai încântătoare daruri pe care arta dansului îl poate oferi omenirii este folosirea unui limbaj universal în comunicarea sa cu publicul. Grația a pătruns în întreaga lume într-un ritm mai alert ca niciodată, cu ajutorul utilizării tehnologiei digitale. Viitorul dansului încurajează astfel abordările interdisciplinare, sporirea numărului de spectatori și inventivitatea.

FUZIUNEA DINTRE EDUCAȚIA DANSULUI ȘI TEHNOLOGIA DIGITALĂ

Contemporaneitatea generează noi metodologii concepute astfel încât arta să continue a prospera și înflori la potențialul său maxim. Relația stabilită între educația artistică și tehnologia digitală joacă un rol fundamental pentru viitorii artiști. Cei din urmă ar trebui să îmbine folosirea dispozitivelor electronice (cum ar fi calculatorul, iPad-ul, telefonul mobil) cu formele tradiționale de predare a dansului: „Introducerea calculatoarelor în educația artistică nu ar trebui să înlocuiască metodologiile existente, ci să devină o extensie a procesului creativ întâlnit în orice demers artistic” (McCulloch, 1984, p. 46). În viziunea Madejdei Stanley, tehnologia are abilitatea de a facilita activitatea artistică și creativă. Stanley a afirmat: „în ceea ce privește educația în artă, este nevoie de o revizuire totală a modului în care livrăm instrucțiunile [...] în conținutul Curriculum-ului de Artă la fiecare nivel” (Stanley, 1993, p. 12). Așadar, prin intermediul dispozitivelor digitale, pedagogii de dans ar putea remodela tradiționala perspectivă de predare a artei coregrafice, prezentând-o într-o manieră mai atrăgătoare.

În prezent, multimedia interactivă a dezvoltat o ascensiune atât de semnificativă, încât a devenit una dintre cele mai complexe aplicații pentru predarea dansului. CD-ROMs sau unitățile flash USB pot fi utilizate în cadrul orelor de dans și improvizatie (Forsythe, 2003) pentru demonstrație, conservarea optimă a materialelor și acces la unele dintre cele mai notabile spectacole create (Strandberg, 1994), pentru predarea notației de dans (Marion și Smith, 1999) și pentru oricare alt aspect care reușește să integreze tehnologia în practica sa artistică. Un exemplu potrivit poate fi introducerea telefoanelor mobile, a Mini-Notebook-urilor sau a altor dispozitive portabile în orele de dans pentru motive educaționale. La finalul fiecărei ore, profesorii de dans ar putea sugera elevilor să urmărească videoclipuri de dans care conțin elementele sau tehnica proaspăt învățate. Astfel, noile abilități și informații însușite ar deveni mult mai bine înțelese și asimilate. De asemenea, în cadrul orelor de repertoriu sau improvizatie, cu acordul profesorului, elevii își pot poziționa telefonul astfel încât să își filmeze propria interpretare. În timp ce își analizează momentul coregrafic, elevii se transformă în autodidacți, motiv pentru care ar fi încântați să își

Video technique could definitely improve the learning process in Art education (Demian, Drăgan-Chirilă, and Levens, 2023). Furthermore, during the last decade, the attention of dance researchers was focused on the usage of teleconference and distance education. As Gisos, Mavroidis, and Koutsouba (2008) have argued, modern people are looking for flexible educational methods and practices. Online learning confers a substantial advantage to the expanding communities of dance, by breaking the boundaries of the traditional classroom or studio. Although in dance education it is not as common to work with this system as in other disciplines, the distance learning is still evolving and many educational institutions enhance Internet learning for the mastering of dance (Leijen, Admiraal, Wildschut, and Simons, 2008; Damianakis, Tsadima, and Tsatsos, 2009). The latter includes a multitude of software teaching implements, such as dance history, classical ballet class, improvisation class, dance aesthetics, all arranged in units. This collection presents all necessary media for lesson administration, planning, presentation and performance evaluation (Antonioni, Apostolakis, Anastasiades, and Karipidis, 2009). Moreover, dance universities around the world promote the digital art in various ways. London Contemporary Dance School, for instance, has lately become the first conservatoire in the world to offer a Master Degree with the unique competence in Screendance (<http://screenlifer.com/en/trehttpsnds/dancing-in-the-digital-age/>).

Dance teaching encounters new lands due to technology. But in what manner could cyber stimulation become successful in the circumstances in which each student has a different academic background or life experience? What if some students prefer the traditional means of dance training, happening in the studio or the classroom? Unquestionably, the physical side of dance training could never be replaced by the improvement of technology. The possibilities of human beings are boundless and unique and consequently remain the most substantial quality of the artistic area. Hence, training in a dance studio, or in an adequate space for the artistic activity, will never vanish. Nonetheless, no dance professor desires their students to feel discriminated against. Modern societies require a moderate digital knowledge and, more importantly, open minds. It is incontestable that technology has a great potential in the discipline of dance and its power should facilitate both teachers and students' activity. The world of technology is a spot where "it's about peering: sharing, socializing, collaborating, and most of all creating [...]" (Tapscott, and Williams, 2006, 45). The world of dance is about spreading grace and emotions through the artists' image and motion. Surprisingly or not, those spheres are extremely similar to each other, therefore could be blended together. The key of effective pedagogy consists perhaps in an individual, yet flexible way of combining traditional dance teaching methods with modern ones.

folosească dispozitivele digitale. Fuziunea dintre dans și tehnica video ar îmbunătăți indubitabil procesul de învățare din cadrul educației artistice (Demian, Drăgan-Chirilă și Levens, 2023). Mai mult decât atât, în ultimul deceniu, atenția cercetătorilor de dans a fost îndreptată către uzul teleconferinței și educației la distanță. După cum au susținut Gisos, Mavroeidis și Koutsouba (2008), societatea modernă este interesată de metode și practici educaționale flexibile. Învățământul online conferă un avantaj substanțial comunităților de dans aflate în expansiune, întrucât revoluționează spațiul tradițional destinat orelor de coregrafie. Deși participanții din cadrul sferei coregrafice nu abordează foarte frecvent acest sistem, învățământul la distanță se află într-un progres continuu și există numeroase instituții educaționale care dezvoltă programe online dedicate măiestriei coregrafice (Leijen, Admiraal, Wildschut și Simons, 2008; Damianakis, Tsadima și Tsatsos, 2009). Acestea includ o multitudine de instrumente de predare software, aranjate în unități și potrivite pentru cursuri precum istoria dansului, ora de balet clasic, ora de improvizatie și estetica dansului. Astfel de colecții oferă în format media toate cele necesare pentru administrarea, planificarea, prezentarea și evaluarea lecției (Antonioni, Apostolakis, Anastasiades și Karipidis, 2009). Mai mult decât atât, universitățile de dans din lume promovează arta digitală în diverse modalități. Școala de Dans Contemporan din Londra, spre exemplu, a devenit de curând primul conservator din lume care oferă un program de master dedicat genului Screendance (<http://screenlifer.com/en/trehttpsnds/dancing-in-the-digital-age/>).

Predarea dansului întâlnește tărâmurii noi datorită tehnologiei. Însă în ce modalitate ar putea stimularea cibernetică să devină un succes în circumstanțele în care fiecare student are un mediu academic sau o experiență de viață diferite? Ce se întâmplă dacă unii elevi preferă metodele tradiționale de studiu ale dansului, care se desfășoară în sala de balet sau în clasă? Indiscutabil, latura fizică a studiului coregrafic nu ar putea fi înlocuită niciodată de progresul tehnologic. Posibilitățile ființelor umane sunt nelimitate, unice și rămân astfel cea mai substanțială calitate a produsului artistic. De aceea, pregătirea într-un studio de dans sau într-un spațiu adecvat desfășurării acestei activități artistice nu va dispărea niciodată. Cu toate acestea, niciun profesor nu își dorește ca elevii săi să se simtă discriminați. Societatea modernă necesită cunoștințe digitale moderate și perspective nemărginite. Este incontestabil faptul că tehnologia are un potențial semnificativ în disciplina dansului, care ar trebui să faciliteze atât activitatea profesorilor, cât și pe cea a elevilor. Universul tehnologiei „este despre cercetare, socializare, colaborare și, mai ales, creare [...]” (Tapscott și Williams, 2006, p. 45). Lumea dansului este despre răspândirea grației și emoțiilor prin intermediul corporalității interpreților. Surprinzător sau nu, aceste două lumi sunt deosebit de asemănătoare între ele, motiv pentru care ar putea fi contopite. Cheia unei pedagogii eficiente constă, poate, într-un mod individual, dar flexibil, de a îmbina tradiționalele metode de predare a dansului cu cele moderne.

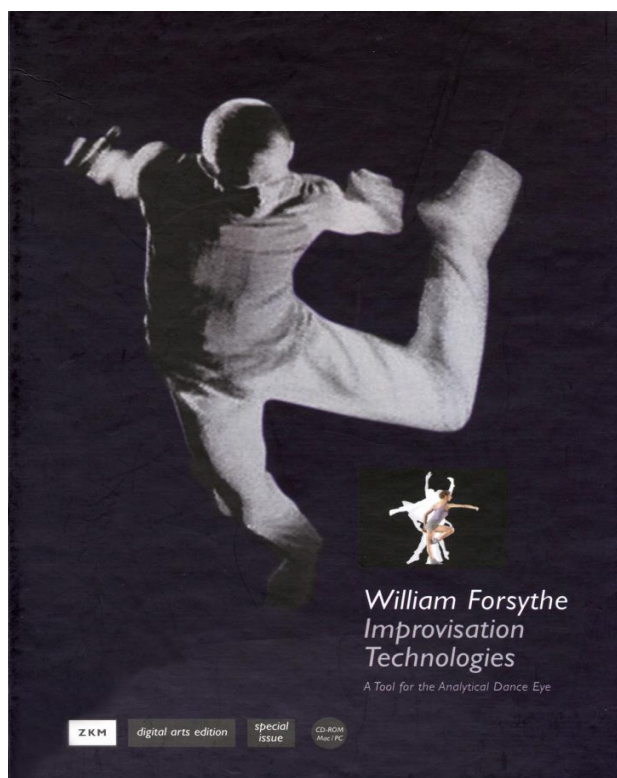

Figure 1. The cover page of Forsythe's book (2003)

PERFORMING ON THE SCREEN

One of the most delighting achievements of the collaboration between digital technology and dance performances is the fusion of cinema with the Art of motion. The resulting syncretism emphasizes “things unavailable and even unthinkable upon a stage” (Nadel, and Strauss, 2014, 67). Film and video (DVD/Blue-Ray or other formats) have provided an exceptional alternative to live performances, which is much more advantageous. Needless to mention there is no other way of perceiving a finer experience than through live performances. From films running in movie theatres (i. e. *Save the Last Dance*, 2001, *Mao's Last Dancer*, 2009), series on Netflix (such as *Tiny Pretty Things*, 2020) to videos or digital video discs (DVD), dance illustrations are created with the art of the camera, exploring different shapes on screen.

It is inexorable to remark that dance, as a form of expression which entered the world hundreds of years ago, is an individual manifestation of art. More specific, a manifestation that gained its independence from film and video, art types which occurred subsequently. By merging two or more different genres in Art there are countless possibilities and indispensable compromises, but all of them are developing a foundation in which Art renews itself. Possessing other principles and historical characteristics, the art of cinema shared some of them to the dancing world. As Strauss argued “film does not have to be edited synchronously, with one moment followed by the next, as in everyday life or on stage; yesterday's activities can be spliced onto tomorrow's performances, actions and thoughts in innumerable ways and for varying lengths of time. Quick cut editing, slow-motion, fast-motion, close-ups, reverse angles, fades, washes, segues, and a host of other cinematic tricks exploit the mind's ability to sustain an image in the eyes for 1/10 of a second,

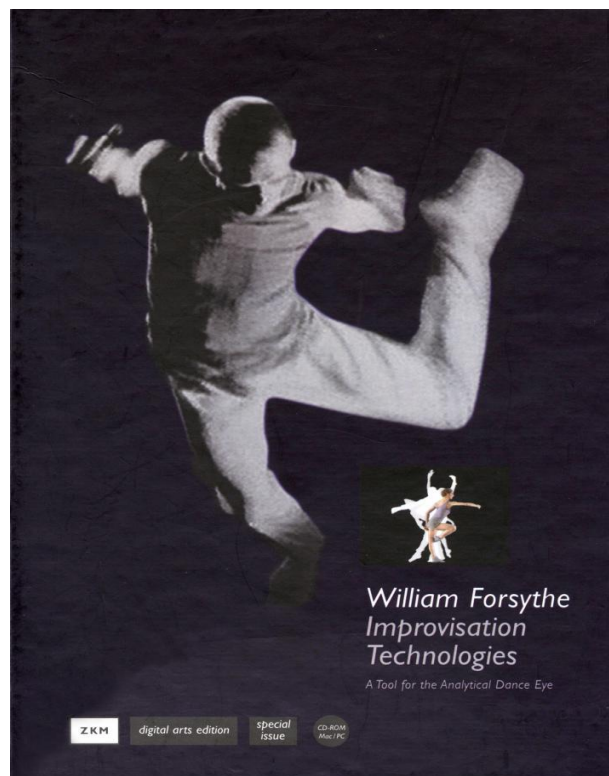

Figura 1. Pagina de copertă a cărții lui Forsythe (2003)

CINE-COREGRAFIA

Una dintre cele mai încântătoare realizări ale colaborării dintre tehnologia digitală și spectacolele coregrafice este fuziunea cinematografeiei cu arta dansului. Sincretismul rezultat surprinde „lucruri indisponibile, și chiar de neconceput, pe o scenă” (Nadel și Strauss, 2014, p. 67). Filmele și videoclipurile (DVD/Blue-Ray sau alte formate) au oferit o alternativă excepțională și avantajoasă la spectacolele live. Este inutil de menționat faptul că spectacolele live reprezintă cea mai potrivită modalitate de a percepe o experiență completă, în calitate de spectator. De la filme difuzate în cinematografe (cum ar fi *Save the Last Dance*, 2001; *Mao's Last Dancer*, 2009), seriale pe Netflix (*Tiny Pretty Things*, 2020), până la videoclipuri sau discuri digitale (DVD), ilustrațiile de dans sunt create după principiile artei cinematografeice.

Este inexorabil de remarcat faptul că dansul, în calitate de formă a expresiei care a pătruns în lume acum sute de ani, este o manifestare artistică individuală, mai precis, un gen de artă care și-a câștigat independența față de cinematografie și video, manifestări artistice apărute ulterior. Prin intermediul contopirii a două sau mai multe genuri în artă, există posibilități nenumărate și compromisuri indispensabile, însă toate genurile implicate dezvoltă un cadru oportun în care arta se reinventează. Având alte principii și caracteristici istorice, cinematografia a pătruns în lumea coregrafică cu ajutorul mai multor mijloace. După cum spunea Strauss, „filmul nu trebuie să fie editat în mod sincron, cu un moment urmat de un altul, precum în viața de zi cu zi sau pe scenă; activitățile de ieri pot fi îmbinate cu spectacolele, acțiunile și gândurile de mâine în nenumărate modalități și pentru durate diferite de timp. Editare *quick-cut*, *slow-motion*, *fast-motion*, *close-ups*, unghiuri inversate, *fades*, *washes*, *segues* și o serie de alte trucuri cinematografeice exploatează capacitatea minții umane de a susține o imagine timp de 1/10 de secundă, determinându-ne astfel (de bunăvoie) să ne imaginăm că există un sentiment de continuitate” (Nadel și Strauss,

thereby fooling us (willingly) into thinking a sense of continuity exists” (Nadel, and Strauss, 2014, 67-68). These are just some of the tools of cinematic techniques, which dance borrowed through some versatile film & dance pioneers, such as:

- Busby Berkely (1895-1976) was a choreographer or dance director - as he was often called - who exploited in particular the woman's lines and beauty. For thirty-three years, he produced fifty-three films that astonished the audience with some flamboyant dancing images, which are nowadays still available on the screen. Berkely created kaleidoscopic effects on bodies and exposed insights from the cultural, social and economic issues of that time. Berkely also had the chance to collaborate with Hollywood's biggest studios (i. e. Warner Bros, MGM, Goldwyn). Some of his most considerable productions are: *42nd Street* (1933); *Pettin' in the Park* from *Gold Diggers of 1933* (1933); *The Lullaby of Broadway* from *Gold Diggers of 1935* (1935); *The Gang's All Here* (1943) - where he created an animated moment of inflated fruits, which was named *Lady in the Tutti-Frutti Hat*.
- Fred Astaire (1899-1987) was also a noticeable film choreographer whose desire was to capture dancers' bodies in a full-figure, as Bill Adler explained in his biography: “To [Astaire], a dance was an artistic statement made by the body of a dancer. [...] The image of the dancer must be seen at all times, in its entirety, with no visual break” (Adler, 1987, 112). Astaire was an idealist who fully perceived the tenets of montage and *mise en scene*. Some of the most remarkable musicals of the thirty-one choreographed by Astaire are *Cheek to Cheek* from *Top Hat* (1935) and *Dancing in the Dark* from *The Band Wagon* (1953).
- Eleanor Powell (1912-1982) was known as the first female choreographer of MGM who created her own dancing numbers. Her extraordinary talent impressed even Fred Astaire, who felt intimidated by her strength and agility. Their partnership from *Broadway Melody of 1940* mesmerized the audience, and Fred and Eleanor became one of the most iconic couples in the history of cinematic dance. It is worth noting that Powell's career had a great influence on Gene Kelly.

Nonetheless, there is a variety of other outstanding ballet or modern dance choreographers who have integrated their works into Hollywood productions:

- George Balanchine (1904-1983) created the *Water Nymph Ballet* for *The Goldwyn Follies* in 1938, where Vera Zorina, as a principal dancer, was ascending out of a fountain.
- Roland Petit (1924-2011) choreographed *Le Jeune Homme et la Mort* in 1946 and his masterpiece was incorporated into Taylor Hackford's film, *White Nights* in 1985. At the premiere of the film, Mikhail Baryshnikov (b. 1948) played the lead role of the hopeless and tragic tale, where he enthralled the audience with his performance. Petit's fusion between

2014, p. 67-68). Cele menționate anterior sunt doar câteva dintre instrumentele tehnicii cinematografice pe care arta coregrafică le-a însușit, prin intermediul mai multor personalități care au abordat genul dansului cinematografic.

- Busby Berkely (1895-1976) a fost un coregraf sau un regizor de dans – cum era adesea intitulat – care a exploatat în mod particular liniile și frumusețea feminină. Timp de treizeci și trei de ani a produs cincizeci și trei de filme, care au uimit publicul cu imagini de dans flamboiante, fiind și astăzi disponibile pe ecran. Berkely a creat efecte caleidoscopice de-a lungul corpurilor aflate în mișcare și a expus perspective nespuse ale problemelor culturale, sociale și economice ale acelor vremuri. În același timp, coregraful a avut prilejul de a colabora cu cele mai importante studiouri de la Hollywood, precum Warner Bros, MGM și Goldwyn. Câteva dintre cele mai relevante producții ale sale sunt: *42nd Street* (1933); *Pettin' in the Park* din *Gold Diggers of 1933* (1933); *The Lullaby of Broadway* din *Gold Diggers of 1935* (1935); *The Gang's All Here* (1943) – unde a creat un moment animat de fructe tumescente, pe care l-a numit *Lady in the Tutti-Frutti Hat*.
- Fred Astaire (1899-1987) a fost, de asemenea, un coregraf de film remarcabil, a cărui dorință primordială era să surprindă trupurile întregi ale dansatorilor pe ecran, după cum a explicat Bill Adler în biografia sa: „Pentru [Astaire], dansul a fost o declarație artistică realizată de corpul unui dansator. [...] Imaginea unui dansator trebuie să fie văzută întotdeauna în întregime, fără pauze vizuale” (Adler, 1987, p. 112). Astaire a fost un idealist care și-a însușit pe deplin principiile montajului și mizanscenei. Printre cele mai remarcabile musicaluri dintre cele treizeci și unu pe care le-a coregrafiat Astaire, se numără *Cheek to Cheek* din *Top Hat* (1935) și *Dancing in the Dark* din *The Band Wagon* (1953).
- Eleanor Powell (1912-1982) a fost cunoscută drept prima coregrafă de la MGM, care obișnuia să își creeze propriile numere de dans. Talentul său extraordinar l-a impresionat până și pe Astaire, care se simțea intimidat de forța și agilitatea ei. Parteneriatul lor din cadrul musicalului *Broadway Melody of 1940* a fascinat audiența, iar Fred și Eleanor aveau să devină unul dintre cele mai emblematice cupluri din istoria dansului cinematografic. Este de amintit faptul că prezența lui Powell a avut o mare influență asupra lui Gene Kelly.

De asemenea, există o multitudine de coregrafi remarcabili care și-au integrat creațiile în producții de la Hollywood:

- George Balanchine (1904-1983) a creat baletul *Water Nymph* pentru *The Goldwyn Follies* în 1938, unde Vera Zorina a surprins publicul, înălțându-se spectaculos dintr-o fântână.
- Roland Petit (1924-2011) a coregrafiat *Le Jeune Homme et la Mort* în 1946, iar capodopera sa a fost încorporată în filmul lui Taylor Hackford, *White Nights* în 1985. La premierea producției cinematografice, Mikhail Baryshnikov (n. 1948) a jucat rolul principal al unei povești tragice și deznădăjduite, impresionând audiența cu

classical ballet and theatrical art also permeated into Hans Christian Andersen (1952) stories, such as *Dream Fantasy* and *The Little Mermaid* ballet. In the latter, Zizi Jeanmaire and Petit himself explored surrealism.

- Hanya Holm (1893-1992), the modern dance choreographer who was trained by Mary Wigman included her work about the poet François Villon in Michael Curtiz's *The Vagabond King* (1956) (Nadel, and Strauss, 2014).

Figure 2. Eleanor Powell and Fred Astaire dancing in *Broadway Melody of 1940*

Postmodern times have simultaneously supported film, video & dance on the screen, and the phenomenon continues to evolve. Russia's Bolshoi Ballet, for instance, has developed its own digital project named Bolshoi in Cinema; UK's Northern Ballet has launched a digital Dance Programme, headed up by the extraordinary Kenneth Tindall, and Scottish Ballet has created Digital Season, emphasizing "reality, identity and transformation" (<https://www.scottishballet.co.uk/event/digital-season-19>).

Furthermore, dance on the screen is being promoted by various festivals and art sites. An appropriate example could be Dance Media Film Festival, which embraced the syncretism between dance and film. The aim of it is to constantly enhance both arts and develop them to their fullest potential. In such festivals, the organizers usually offer total freedom to the participants, who have the chance to approach any choreographic genre and montage technique.

One of the most notorious practices both in the world of dance and in that of digital art is Screendance. It is a particularly complex interdisciplinary genre which is still in the process of being theorized. Screendance took shape in the years of postmodernism and being a collaborative

interpretarea sa. Fuziunea lui Petit dintre dansul clasic și arta teatrală a pătruns și în povestirile lui Hans-Christian Andersen (1952), precum *Dream Fantasy* și baletul *The Little Mermaid*. În cel din urmă, Zizi Jeanmaire și Petit au explorat suprarealismul.

- Hanya Holm (1893-1992), coregraful de dans modern care a fost instruită de Mary Wigman, și-a inclus lucrarea despre poetul François Villon în *The Vagabond King* (1956) produs de Michael Curtiz (Nadel și Strauss, 2014).

Figura 2. Eleanor Powell și Fred Astaire, dansând în filmul *Broadway Melody of 1940*

Timpurile postmoderne au susținut simultan cinematografia, arta video și dansul ecranizat, iar fenomenul continuă să evolueze. Spre exemplu, Ansamblul de balet din Moscova și-a dezvoltat propriul proiect digital numit Bolshoi în Cinema; Northern Ballet din Marea Britanie a lansat un program de dans digital, condus de extraordinarul coregraf Kenneth Tindall, iar Scottish Ballet a creat Stagiunea Digitală, punând accentul pe „realitate, identitate și transformare” (<https://www.scottishballet.co.uk/event/digital-season-19>).

Mai mult decât atât, cine-dansul este promovat în cadrul a numeroase festivaluri și site-uri de artă. Un exemplu potrivit ar putea fi Festivalul Dance Media Film, care susține sincretismul dintre dans și cinematografie. Țelul acestui eveniment este de a conduce spre progres ambele genuri de artă și de a le dezvolta potențialul la maxim. În cadrul unor astfel de festivaluri, organizatorii oferă, de obicei, libertate totală participanților, cei din urmă având șansa de a aborda orice gen coregrafic și tehnică de montaj.

Una dintre cele mai notorii practici, atât din lumea dansului, cât și din cea a artei digitale, este Screendance. Este un gen interdisciplinar complex, care se află încă în procesul de a fi teoretizat. Screendance a prins contur în anii Postmodernismului și, fiind o practică de colaborare,

practice, it includes a multitude of subgenres, among which are the following: cinema, video art, visual art, dance. The resulting syncretism stimulates the creativity and potential of the artists by constantly inspiring them to get out of their comfort zone. Also known as dancefilm, cine-dance, dance for the camera or video dance, Screendance arouses a lot of enthusiasm among artists of any age, and, in my opinion, it must be integrated as a mandatory component of the education of today's dancers.

Figure 3. Poster image of a Screendance Laboratory from Wicklow (2022)

CONCLUSIONS

The body is not the only interest for dance performers, pedagogues or choreographers any more. The tech-evolution, besides being a significant support to the art of dance, contributed to its progress. Although digital devices have generated a new pattern in both dance education and performance, technology should not substitute the traditional methods of teaching dance. Moreover, both ways should complement each other. Given the fact that digital knowledge represents nowadays a necessity, not using it could certainly be translated into a disadvantage. According to my beliefs, the key to being a dance pedagogue consists in understanding the desires and abilities of each student, and adapting them to the new pedagogical forms. There is no specific recipe of teaching dance, or any other discipline. However, as a widely spread quote states, “if a teacher takes a hand, opens a mind and touches a heart”, they have already fulfilled their purpose (<https://www.deped.gov.ph/2016/06/01/director-menguitos-message-ncr-primera/>).

include o multitudine de subgenuri artistice, printre care se numără următoarele: cinematografia, arta video, artele vizuale și dansul. Sincretismul rezultat stimulează creativitatea și potențialul artiștilor, inspirându-i constant să își depășească zona de confort. Răspândit sub denumirile de dans de film, cine-dans, dans pentru camera de filmat sau video dance, Screendance suscită entuziasm în rândul artiștilor de orice vârstă și, după părerea mea, este imperios necesară integrarea genului în sistemul de educație al tuturor dansatorilor de astăzi.

Figura 3. Posterul unui laborator de Screendance din Wicklow (2022)

CONCLUZII

Corpul nu mai reprezintă singurul interes pentru dansatori, pedagogi și coregrafi. Evoluția tehnologică susține arta dansului și, mai mult decât atât, contribuie la progresul acesteia. Cu toate că dispozitivele digitale au generat un nou model, atât în educația dansului, cât și în spectacolele coregrafice, tehnologia nu ar trebui să substituie tradiționalele metode de predare a dansului. Mai mult decât atât, tradiția și modernitatea ar trebui să se completeze reciproc. Cunoștințele digitale constituie astăzi o necesitate, iar neutilizarea acestora s-ar traduce indubitabil într-un dezavantaj. În opinia mea, secretul unui pedagog de dans de succes constă în înțelegerea dorințelor și abilităților fiecărui elev și adaptarea acestora la noile forme pedagogice. Nu există o rețetă specifică de predare a dansului sau a oricărei alte discipline. Însă, după cum afirmă un citat foarte răspândit, „dacă un profesor prinde o mână, deschide o minte și atinge o inimă”, acesta și-a îndeplinit deja scopul. (<https://www.deped.gov.ph/2016/06/01/director-menguitos-message-ncr-primera/>).

All in all, when referring to performances on the screen, dancing has found a glorious way of entering people's hearts. The choreographic art has thrived along with cinematography, and this partnership has led to the development of a unique concept for the 21st century generation: Screendance. We all agree that there is no replacement for viewing live performances, as human nature's emotional connection through devices is not as powerful as the face-to-face one. Still, the interdisciplinary projects are the ones that arouse the greatest interest of the current society. The fusion of genres in Art reveals the eclectic character of our era, which is why I consider it to be absolutely necessary to study the art of choreography, in relation to the continuous advances of technology.

Așadar, făcând referire la spectacolele ecranizate, dansul a găsit o modalitate glorioasă de a pătrunde în inimile oamenilor. Arta coregrafică a înflorit alături de cinematografie, iar asocierea celor două forme artistice a dus la dezvoltarea unui concept unic pentru generația secolului al XXI-lea: Screendance. Suntem cu toții de acord că spectacolele live sunt de neînlocuit, întrucât conexiunea emoțională a naturii umane se diminuează prin intermediul dispozitivelor electronice. Cu toate acestea, proiectele interdisciplinare sunt cele care suscită cel mai mare interes al societății actuale. Fuziunea genurilor în artă relevă caracterul eclectic al erei noastre. De aceea, consider că este absolut necesară studierea artei coregrafice, în raport cu progresele continue ale tehnologiei.

BIBLIOGRAFIE / REFERENCES

- [1] Adler, B. (1987). *Fred Astaire. A Wonderful Life*. New York: Carroll & Graf Publishers.
- [2] Antoniou, P., Apostolakis, N., Anastasiades, P., & Karipidis, A. (2009). Teaching Physical Education Issues in the Compulsory Education Using Digital Learning Environments. *Research Reflections and Innovations in Integrating ICT in Education*, 819-824.
- [3] Bassam, A. R. (2006). Art Education in the Age of Computer Technology. https://www.researchgate.net/publication/295920691_Art_Education_in_the_Age_of_Computer_Technology, retrieved November 19, 2023.
- [4] Birringer, J. (2002). Digital performance: Dance and media technologies. *Performing Art Journal*, Vol. 24, No. 1, 84-93.
- [5] Blanco Borelli, M. (2014). Introduction: Dance on Screen. *The Oxford Handbook of Dance and the Popular Screen*. Oxford Academic, online edition. <https://www.oxfordhandbooks.com/view/10.1093/oxfordhb/9780199897827.001.0001/oxfordhb-9780199897827-e-004>, retrieved November 13, 2023.
- [6] Brannigan, E. (2011). *Dancefilm: Choreography and the Moving Image*. New York, Oxford: Oxford University Press.
- [7] Calvert, T., Wilke, L., Ryman, R., & Fox, I. (2005). Applications of Computers to Dance. *IEEE Computer Graphics and Applications*, Vol. 25, No. 2, 6-12.
- [8] Cherry, G., Fournier, J., & Stevens, R. (2003). Using a Digital Cideo Annotation Tool to Teach Dance Composition. *Interactive Multimedia Electronic Journal of Computer Enhanced Learning*, Vol. 5, No. 1.
- [9] Cunningham, M. (1968). *Changes: Notes on Choreography*. New York: Something Else Press
- [10] Damianakis, A., Tsadima, E., & Tsatsos, D. (2009). OpenDance: A Program for Learning Traditional Dances with the Use of Distance Education Learning Tools. P. Politis (ed.), *Proceedings of the 1st Educational Congress "Incorporation and Use of ICT in the Educational Process"*.
- [11] Dancing in the Digital Age. <https://screenlifer.com/en/trehttpsnds/dancing-in-the-digital-age/>, retrieved November 19, 2023.
- [12] Dania, A., Hatziharistos, D., Koutsouba, M., & Tyrovola, V. (2011). The Use of Technology in Movement and Dance Education: Recent Practices and Future Perspectives. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, Vol. 15, 3355-3361.
- [13] Demian, N., Drăgan-Chirilă, D., & Levens, U. (2023). Dancing with the Bald Soprano - Redefining Arts Education / Dansând cu cântăreața cheală – redefinirea educației artistice. *ICTMF*, Vol. XIV, No. 1, 49-60.
- [14] Department of Education. Republic of the Phillipines. <https://www.deped.gov.ph/2016/06/01/director-menguitos-message-ncr-primera/>, retrieved November 29, 2023.
- [15] Digital Season. Reality. Identity. Transformation. <https://www.scottishballet.co.uk/event/digital-season-19>, retrieved November 19, 2023.

- [16] Forsythe, W. (2003). *Improvisation, Technologies. A Tool for the Analytical Dance Eye*. Ostfildern: Hatje Cantz.
- [17] Giosos, Y., Mavroeidis, E., & Koutsouba, I. M. (2008). Research in Distance Education: Review and Perspectives. *Open Education – The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*, Vol. 4, 1.
- [18] Khan, A. (2018). Creation and Legacy in the Digital Era. <https://www.thespace.org/resource/creation-and-legacy-digital-era>, retrieved November 19, 2023.
- [19] Leijen, A., Admiraal, W., Wildschut, L., & Simons, R. J. P. (2008). Students' Perspectives on E-learning and the Use of a Virtual Learning Environment in Dance Education. *Research in Dance Education*, Vol. 9, No. 2,
- [28] Turney, E. (2018). Will Technology Affect the Future of Dance?. <https://www.thestage.co.uk/features/silicon-ballet-will-technology-affect-the-future-of-dance>, retrieved November 19, 2023.
- [29] Valderrama, C. (2020). *This was Hollywood. Forgotten Stars & Stories*. Philadelphia: Running Press.
- [30] Figure 1: <https://zkm.de/en/publication/william-forsythe-improvisation-technologies>, retrieved November 19, 2023.
- [31] Figure 2: <https://aurorasginjoint.com/2013/05/09/dancing-on-air-fred-astaire/eleanor-powell-and-fred-astaire-1940/>, retrieved November 20, 2023.
- [32] Figure 3: <https://theatreanddancenl.org/submissions-for-wicklow-screendance-laboratory-2022-are-now-open/>, retrieved November 19, 2023.